

Na trhu chybí více než

Sehnat dnes kvalitního zedníka, instalatéra či jiného řemeslníka je téměř nadelší úkol. Přitom ti dobří vydělají mnohdy více než vysokoškoláci.

TEXT: JANA BLÁŽKOVÁ

FOTO: ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

Dobrý řemeslník si nepotřebuje platit reklamu, protože ho prodává jeho kvalitní práce. „Nejlepší reference je samozřejmě doporučení spokojených klientů. O dobré řemeslníky je opravdu nouze,“ shodují se v dvojrozhovoru generální ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky (AMSP ČR) Eva Svobodová a garant projektu Fandíme řemeslu Roman Kučera.

Sehnat dnes dobrého řemeslníka je velmi obtížné. Proč tomu tak je?

Eva Svobodová: Kvalitní řemeslníci s praxí jsou velmi vytížení zakázkami. Mnohdy je mají nasmlouvané i na více než rok dopředu, protože řemeslníků je obecně málo. Na trhu jich chybí více než 300 000. Pro žáky základních škol a jejich rodiče není studium řemesla, bohužel, dostatečně atraktivní, i když v posledních letech se začíná trend pomalu otáčet. Dobrý řemeslník nepotřebuje pracovat na sebepropagaci, protože ho prodává jeho kvalitní práce. Pokud vám řemeslník řekne, že na vaši zakázku má čas příští týden, měli byste zpozornět.

Zákazníci už také pomalu objevují, že řemeslníci mají své cechy, takže pokud si vyberou řemeslníka z takového cechu, mají vyšší míru záruky, že je opravdu vzdělaný v daném oboru, pracuje na sobě a chová se podle určitého etického kodexu. U mnoha cechů se totiž nestáváte členem automaticky přihlášením, ale probíhá ověřování vašich znalostí, dovedností a referencí.

Máte s nedostatkem řemeslníků osobní zkušenost i ve vaší firmě?

Roman Kučera: Zkušenost máme takovou, že studenti se na praxe do firem dostávají až v druhém ročníku. Většinou neznají ani základy, pokud nepocházejí z rodiny, kde se řemeslo traduje historicky. O opravdové řemeslníky je opravdu nouze. Nahrazují je zahraniční pracovníci s nedostatečnou praxí a zkušeností. Pak se stávají všude běžně velké problémy u zakázek a nikdo si s nimi neví rady.

Zůstávají absolventi učňovských oborů obvykle u práce, kterou studovali?

EVA SVOBODOVÁ JE ČLENKA PŘEDSTAVENSTVA A GENERÁLNÍ ŘEDITELKA ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY.

Roman Kučera: Z našich zkušeností víme, že většina v oboru buď nepokračuje, nebo se k němu vrátí po pár letech od vyučení. Mladí vyučení se spíše hledají a začleňují do společnosti. Chybí dostatečná motivace a problematická je někdy i úroveň firem, které práci nabízejí. Většinový pohled společnosti na učňovské obory tomu také nepřispívá, byť se to pomalu mění a lidé si uvědomují, že bez řemeslníků se těžko něco buduje.

Jaká je úroveň učňovského školství v ČR?

Roman Kučera: Lze říci, že je to škola od školy a obor od oboru. Populárnější obory jsou na tom přirozeně lépe a víc se investuje do potřebných strojů, materiálů a dalších. Naopak u těch, které se pohybují na pokraji vyhynutí, se neinvestuje dostatečně do ničeho, a tak se třídy slučují. Představte si, že se učíte truhlářem a ve druháku vám učitel vysvětluje, jak vypadá převodovka u bagru. Na druhou stranu jsou zde i velmi šikovné školy, které jdou dopředu a investují do řemesla, do vybavení a podle toho to taky vypadá. Nicméně neztrácíme zápal a jdeme hlavou trochu proti zdi. Věříme totiž, že řemeslo je důležité a ještě dlouho bude. Je mu třeba věnovat velkou pozornost.

Eva Svobodová: Na druhou stranu se setkáváme i s tím, že si vysokoškoláci jdou udělat vyučňovací list. Zaznamenali

jsme to například u absolventů UMPRUM, návrhářů designového nábytku, kteří se následně vyučili čalouníky. Je to proto, aby si ověřili, zda a jak je jejich návrh v praxi realizovatelný a na co vše se musí při návrhu myslet a brát ohled.

Vaše asociace zastupuje mnoho profesí – kolik jich je a ve kterých oborech je největší nouze o pracovníky?

Eva Svobodová: Asociace má členskou základnu napříč obory, ale pokud zůstaneme u řemesel, jsou to zejména řemesla stavební – malíři, lakýrníci, elektrikáři, kameníci, kamnáři, topenáři, instalatéři a podobně. Doplnují je i spolky z agrárně-potravinářských oborů, jako jsou kuchaři, cukráři, pekaři, lahůdkáři, ovocnáři, zelináři a tak dále. Co se týká řemesel, víme, že velká nouze je o zedníky, klempíře, pokrývače, ale třeba také řezníky.

Co vaše asociace cechům nabízí?

Eva Svobodová: Cíleně pomáháme podnikatelům, kterým nejsou dostupné odborné poradenské služby. Máme právní poradnu, doporučujeme, jak na digitalizaci administrativy, pomáháme i se soutěžemi. Věnujeme se propagaci jejich aktivit, natáčení podcastů se zajímavými řemeslníky, spolupracujeme se středními odbornými školami a medializujeme téma řemesel.